

B6 Sveriges befolkningsfördelning

Uppgiftsformulering

85 % av Sveriges befolkning bor på mindre än 1,5 % av landets yta. Befolkningstätheten är mycket större i söder än vad den är i norr. Vilka problem kan det finnas till följd av att Sverige är så ojämnt befolkat?

Uppgiften prövar följande del av kunskapskravet: delkunskapskrav 1

Eleven har grundläggande/goda/mycket goda kunskaper om olika samhällsstrukturer. Eleven visar det genom att undersöka hur sociala, mediala, rättsliga, ekonomiska och politiska strukturer i samhället är uppbyggda och fungerar och beskriver då enkla/förhållandevis komplexa/komplexa samband inom och mellan olika samhällsstrukturer. I beskrivningarna kan eleven använda begrepp och modeller på ett i huvudsak/relativt väl/väl fungerande sätt.

Bedömningsaspekter

Progressionen i uppgiften består av:

- i vilken utsträckning svaret innehåller relevanta samband mellan befolkningsfördelning och problem som detta kan medföra
- i vilken utsträckning sambanden beskrivs i flera led

Beskrivning av progressionen

Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A
<ul style="list-style-type: none">• Svaret innehåller minst ett relevant samband mellan Sveriges ojämna befolkningsfördelning och problem för samhället eller individer.• Sambandsbeskrivningen är i ett led.	<ul style="list-style-type: none">• Svaret innehåller minst två relevanta samband mellan Sveriges ojämna befolkningsfördelning och problem för samhället eller individer.• En av sambandsbeskrivningarna är utvecklad i flera led.	<ul style="list-style-type: none">• Svaret innehåller minst tre relevanta samband mellan Sveriges ojämna befolkningsfördelning och problem för samhället eller individer.• Minst två av sambandsbeskrivningarna är utvecklade i flera led.
Exempel på relevanta samband <ul style="list-style-type: none">• olika utbud i olika delar av landet gällande jobb, utbildning, nöjen m.m.• olika tillgång till samhällsservice.• tillgång till och pris på bostäder.		Kommentar <p>De flesta elevsvar tar sin utgångspunkt i antingen staden eller i glesbygd och beskriver fördelar och nackdelar med den platsen. Även om svaren inte uttrycker skillnad mellan stad och glesbygd så betraktas den som underförstådd.</p>

Vanliga orsaker till att svar inte når nivå E

- Svaret innehåller inget relevant samband. En del elever berör klimatet, exempelvis att det är kallt i norr och har det som förklaring till att folk väljer bort att bo där. Detta bedöms inte som en relevant förklaring till vilka problem som kan finnas i Sverige orsakat av den ojämna befolkningsfördelningen.

Uppgiftens bedömningsanvisning fortsätter på nästa sida

Belägg för nivå E

- Svaret innehåller **minst ett** relevant samband mellan Sveriges ojämna befolkningsfördelning och problem för samhället eller individer.
- Sambandsbeskrivningen är i ett led.

Exempel på svar

Ett problem jag kan se är bristen på val av utbildning eller jobb då alternativen borde vara färre på grund av antalet människor som kan bygga upp i samhället de lever i.

Kommentar

Svaret innehåller ett relevant samband mellan ojämna befolkningsfördelning och utbudet av jobb och utbildning. Detta beskrivs i ett led.

Belägg för nivå C

- Svaret innehåller **minst två** relevanta samband mellan Sveriges ojämna befolkningsfördelning och problem för samhället eller individer.
- **En** av sambandsbeskrivningarna är utvecklad i flera led.

Exempel på svar

Skolorna på de tätt befolkade områdena kan bli opersonliga och eleverna kanske inte får den utbildning de behöver. Oavsett kan ske då de tätbefolkade områdena ej har de lärarresurser som de behöver eftersom de finns så många barn. Det innebär även att de glesbefolkade kommunerna får sämre ekonomi eftersom de inte har så många människor. Pga detta kanske kommunen nekar att bygga lekpark/parker/köpcentrum och de förlorar individerna på denna ort på. Dessutom finns det färre jobb då en liten by inte behöver så många "specialiseringsyrken" utan klarar sig med det grundläggande så som tandläkare, affärsarbetare osv. Detta i sin tur gör att ungdomarna söker sig till större orter för att uppfylla sina drömmar.

Kommentar

Svaret innehåller två relevanta samband. Små orter får sämre ekonomi på grund av att det finns för få människor, samt att utbudet av jobb blir mindre på små orter. Båda sambanden beskrivs i flera led. Avseende sämre ekonomi: få invånare och få arbetstillfällen leder till att kommunen inte har möjlighet att erbjuda samma saker som en kommun med bättre ekonomi har möjlighet till. Sambandet som rör utbud av jobb skrivs i flera led genom att visa att utbudet av arbetstillfällen gör att ungdomar söker sig till större orter. Svaret innehåller ett felaktigt samband mellan lärartäthet och tätbefolkade områden vilket inte räknas med i bedömningen.

Belägg för nivå A

- Svaret innehåller **minst tre** relevanta samband mellan Sveriges ojämna befolkningsfördelning och problem för samhället eller individer.
- **Minst två** av sambandsbeskrivningarna är utvecklade i flera led.

Exempel på svar

Det som är dåligt med det kan vara att det blir svårare att få tag på vad folket behöver. T.ex. någon som bor i jämtland kanske har svårare att snabbt få tag på räddningstjänsten eftersom mindre befolkning betyder mindre stationer för polis, sjukhus och brandkår och räddningstjänsten kan därför behöva åka längre för att komma till målet och det kan riskera säkerheten. Vissa kan dessutom lätt bli uttråkade om det inte finns lika många att umgås med om man bor i ett glesbefolkat område. Det kan göra att fler flyttar till storstäder och då läggs mer av landets fokus på de tätbefolkade delarna som t.ex. Stockholm. Mer fokus på storstäderna betyder mindre fokus på småorterna och de glesbefolkade områdena. Detta gör att det inte alltid finns lika många bra jobb i vissa delar av landet och då kan ekonomi raseras och då blir mindre fungerande. Om fler folk bor i vissa städer ökar efterfrågan på lägenheter i dessa städer och då ökar priserna vilket gör att vissa kanske måste flytta och då ka personer inte alltid leva och bo efter deras behov och intressen.

Kommentar

Svaret innehåller tre relevanta samband, sämre service i glesbygden ex. färre stationer för polis och räddningstjänst, brist på arbetstillfällen samt höga bostadspriser i städerna. Sambandsbeskrivningen som berör sämre service är i flera led då eleven skriver att räddningstjänsten får färre stationer och i och med detta längre sträckor att köra och då kan säkerheten riskeras. Sambandsbeskrivningen som rör bostadspriser är också i flera led då ökad inflyttning leder till ökad efterfrågan vilket leder till högre priser och då kan människor inte ha råd att bo där de vill.